

Nr 342.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående dyrtidstillägg åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa; given Stockholms slott den 18 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,

Min allernädigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Nils Hansson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hansson anförde:

I sammanhang med avlåtandet av proposition nr 54 till innevarande års riksdag angående anslag till Fredrika Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa framhöll jag beträffande avlönings-

förmånerna åt den därstädes anställda lärarinnepersonalen, hurusom frågan om dyrtidstillägg för denna personal borde tillsvidare lämnas å sido och vad anginge år 1921 företagas till bedömande i samband med frågan om dyrtidstillägg till lärarpersonalen vid lantbrukshållsskolor m. fl. lägre lantbruksundervisningsanstalter, varvid även relationen till lönerna vid lantbrukshållningsskolan vid Brogård borde uppmärksammas.

Sedan Kungl. Maj:t nu förut denna dag beslutat till riksdagen avlåta framställning rörande dyrtidstillägg åt lärarpersonalen vid ovan-nämnda lägre lantbruksundervisningsanstalter, torde jämväl frågan om dyrtidstillägg till lärarinnepersonalen vid lantbrukshållningsseminariet å Rimforsa böra företagas till behandling.

Jag får därvid, under hänvisning i övrigt till innehållet av ovan-nämnda, tidigare avlätna proposition om anslag till seminariet, till en början erinra, hurusom styrelsen för ifrågavarande läroanstalt till sin hemställan om ökat statsbidrag till seminariet för åren 1921 och 1922 fogat tillägg om utverkande av tillstånd för seminariets lärarinnepersonal att komma i åtnjutande av enahanda dyrtidstillägg, som tillerkänts lärarinnorna vid de statsunderstödda lantbrukshållsskolorna.

Vid sitt tillstyrkande av seminariestyrelsens framställning framhöll lantbruksstyrelsen, att en given konsekvens av de tillstyrkta löneförmånerna syntes vara, att lärarinnorna vid seminariet tillerkändes, bland annat, dyrtidstillägg enligt samma grunder, som gällde för lärarinnor vid lantbrukshållsskolor.

Departementschefen.

I likhet med vad av seminariestyrelsen och lantbruksstyrelsen tidigare förutsatts, finner jag mig böra tillstyrka, att lärarinnepersonalen vid lantbrukshållningsseminariet å Rimforsa beredes dyrtidstillägg från och med ingången av innevarande år. En sådan åtgärd är en konsekvens av nyssnämnda, till innevarande års riksdag tidigare avlätna proposition, innefattande bland annat förslag till förändrade grunder för avlönande av lärarinnorna vid nämnda seminarium. Till stöd härför kan också åberopas, att dyrtidstillägg från och med innevarande års början ansetts böra tillkomma lärarinnor vid den till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala anslutna lantbrukshållningsskolan å Brogård. Med denna skola har nämligen ifrågavarande seminarium i flera hänseenden ansetts böra jämnställas.

Beträffande de grunder, efter vilka dyrtidstillägg i förevarande fall bör beräknas, ansluter jag mig till förslaget att ifrågavarande lärarinnor skulle härutinnan jämnställas med motsvarande befattningshavare vid lantbrukshållsskolorna.

Jag har icke lämnat obeaktat, hurusom på detta sätt lärarinnepersonalen vid Rimforsa skulle uti ifrågavarande hänseende komma att ställas något ogynnsammare än lärarinnorna vid Brogård. För sistnämnda hushållningsskola liksom för befattningshavare vid fackskolan i Uppsala i övrigt har nämligen Kungl. Maj:t tidigare denna dag, på föredragning av chefen för ecklesiastikdepartementet och på av honom anförda skäl, ansett beträffande rätten till dyrtidstillägg böra fastställas samma grunder, som skulle komma att gälla för övningslärarinnor vid statsunderstödda privatläroverk. Då dyrtidstillägget till lärarpersonalen vid sistnämnda anstalter ansetts böra utgå på två tredjedelar av lönebeloppen, skulle på detta sätt lärarinnorna vid Brogård komma i ett gynnsammare läge än lärarinnorna vid Rimforsa, vilka sistnämnda genom att jämföras med personalen vid lant-hushållsskolorna komme att åtnjuta dyrtidstillägg endast å halva avlöningen.

Även om jag principiellt alltjämt hyser den uppfattningen, att lärarinnepersonalen vid Rimforsa, med hänsyn till betydelsen av den därstädes utövade verksamheten och det sätt, varpå skolan hittills fyllt de uppgifter den påtagit sig, är förtjänt av att i avlöningshänseende jämföras med motsvarande befattningshavare vid Brogård, har jag dock icke ansett mig böra tillstyrka, att denna likställighet nu fullt genomföres beträffande dyrtidstilläggen. Såsom redan är nämnt, har seminariestyrelsen själv förutsatt, att dyrtidstillägg i detta fall skulle utgå med samma belopp som vid lant-hushållsskolorna. Jag ansluter mig i detta hänseende till seminariestyrelsens mening.

Jag får alltså förorda, att ifrågavarande lärarinnepersonal från och med ingången av år 1921 beredes dyrtidstillägg efter i huvudsak samma grunder, som gälla för motsvarande befattningshavare vid lant-hushållsskolorna. Dyrtidstillägget synes mig emellertid böra begränsas till det antal av sex lärarinnor, på grund varav statsbidraget är beräknat.

Å Kungl. Maj:t torde få ankomma att utfärda erforderliga föreskrifter för utbetalandet av ifrågavarande dyrtidstillägg, som lärar böra utgå jämväl tillsvidare under år 1922, i avvaktan på det vidare beslut i ämnet, som kan komma att meddelas.

Med hänsyn till de förändrade grunder för bestämmandet av dyrtidstillägg för statens befattningshavare i allmänhet, som Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för finansdepartementet beslutat föreslå riksdagen antaga, och med utgångspunkt från de indextal å levnadskostnaderna, som samme departementschef räknat med för 1921, eller 260 för det förra och 240 för det senare halvåret, kunna ifrågavarande dyrtidstillägg för 1921 sammanlagt beräknas till omkring 10,000

kronor. För ändamålet erforderliga medel torde kunna utanordnas från samma anslag, varifrån dyrtidstillägg till lärarpersonal vid lanthushållsskolor med flera lägre lantbruksundervisningsanstalter komma att utgå. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremerförbundets lant-hushållningsseminarium å Rimforsa må under år 1921 och tillsvidare under år 1922 utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig överensstämmelse med de allmänna grunder, som gälla beträffande dyrtidstillägg åt motsvarande personal vid lanthushållsskola, och jämlikt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan för tillämpning av sagda grunder finna erforderliga, *dels ock* att för ändamålet erforderliga belopp må utgå från de medel, som må komma att stå till Kungl. Maj:ts förfogande för beredande av dyrtidstillägg till befattningshavare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition i ämnet till riksdagen avlåtas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Vid protokollet:

M. De Geer.